

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **O. K.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem Stanislava Kostky Neumanna 2052, Varnsdorf, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 9. 2018, č. j. OAM-276/ZA-ZA11-K07-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 23. 8. 2019, č. j. 53 Az 18/2018 - 59,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Žalobcovu žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Praze shora uvedeným usnesením odmítl, neboť neobsahovala žádný řádně formulovaný žalobní bod, ale pouze zárodek jednoho žalobního bodu, a nebyla pro tento nedostatek způsobilá k projednání. Žalobce tento nedostatek ani přes výzvu soudu neodstranil.

II. Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítl nesprávné posouzení právní otázky soudem v přecházejícím řízení a nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů jeho rozhodnutí. Soud se nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobě, zejména pak s tím, zda výzva k doplnění žaloby byla stěžovateli řádně doručena. Stěžovatel se domníval, že jeho kasační stížnost je přijatelná, neboť krajský soud se odklonil od své dosavadní judikatury a také od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v otázce posouzení nekonkrétnosti žalobních bodů. Upozornil, že krajský soud sám přinejmenším v jednom bodě spatřil tzv. zárodek žalobního bodu, i když poté vydal výzvu k odstranění vady žaloby. Tato výzva však nebyla stěžovateli řádně zaslána, a proto nemohl žalobu řádně doplnit. Stěžovatel si byl vědom toho, že žaloba byla strohá, proto také žádal o ustanovení právního zástupce. Ačkoliv byl k doplnění žaloby vyzván, lhůta pro doplnění byla velice krátká a předmětná výzva nebyla stěžovateli ani doručena.

[5] Stěžovatel nesouhlasil s tvrzením soudu, podle kterého jeho námitka byla natolik nekonkrétní, že bránila věcnému projednání žaloby. Z námítky bylo podle něj patrné, že spatřoval a namítal neaktuálnost podkladů a informací o zemi původu; považoval tedy zjištěný skutkový stav za nedostatečný. Soud měl přihlídnout k tomu, že nebyl zastoupen a tedy žalobu formuloval pouze „laicky“. Žalobní bod však označil, což soud reflektoval tím, že tento bod označil za „zárodek žalobního bodu“. Za těchto okolností měl soud možnost nařídít projednání žaloby, o což stěžovatel v žalobě žádal. Soud se tedy podle stěžovatele nedostatečně vypořádal se žalobním bodem týkajícím se neaktuálnosti podkladů a informací.

[6] Žalovaný považoval kasační stížnost za nedůvodnou a účelovou. Podle něj svým významem nepřesáhla zájmy stěžovatele. Stěžovatel podle něj nevysvětlil, v čem spočívá jím obecně tvrzený rozpor s dosavadní judikaturou, a nevysvětlil ani v čem spočívá podstatné porušení zákona s dopadem do jeho hmotněprávního postavení. Žalovaný dále konstatoval, že stěžovateli bylo doručováno přesně v souladu se zákonem a na adresu uvedenou v azylové evidenci.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 s. ř. s.)

[8] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[10] Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o nepřijatelnosti odůvodněno. Přesto soud dále stručně uvede, proč věc stěžovatele nesplňuje podmínky přijatelnosti, resp. ani v dalším nepřesahuje jeho zájmy natolik, aby se jí soud podrobně věcně zabýval.

[11] Je-li kasační stížností napadeno rozhodnutí o odmítnutí žaloby, z povahy věci přichází v úvahu jen kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu (srov. usnesení NSS ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 – 47). Nejvyšší správní soud je v takovém případě v řízení o kasační stížnosti oprávněn zkoumat pouze to, zda rozhodnutí krajského soudu a důvody, o které se toto rozhodnutí opírá, jsou v souladu se zákonem; jeho úkolem není věcně přezkoumávat, zda by byla žaloba důvodná. Jestliže krajský soud žalobu odmítl a věc samu neposuzoval, může Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti pouze přezkoumat, zda krajský soud správně posoudil podmínky pro odmítnutí žaloby, nemůže se však již zabývat námitkami týkajícími se „merita věci“ (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 24/2004 – 49, č. 427/2005 Sb. NSS, ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, č. 625/2005 Sb. NSS, ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 – 65). Nejvyšší správní soud proto posuzoval pouze to, zda krajský soud postupoval správně, pokud odmítl žalobu pro absenci žalobních bodů, ačkoliv stěžovatel uvedl, že kasační stížnost podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že uvedení žalobních bodů je jednou z náležitostí žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Neuplatní-li žalobce ve lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná (§ 71 odst. 2, věta třetí, s. ř. s.), soud žalobu odmítne podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[13] Právní otázkou obsahového vymezení žalobního bodu podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., včetně toho, kdy je krajský soud povinen vyzvat žalobce k odstranění vad žaloby ve vztahu k žalobním bodům, se již Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, na což zcela správně poukázal také krajský soud. Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích opakovaně rozlišoval mezi samotnou existencí žalobního bodu jakožto náležitostí žaloby podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. na straně jedné, a dostatečnou specifikací žalobního bodu jakožto podmínkou projednatelnosti žaloby na straně druhé. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, č. 2162/2011 Sb. NSS, je patrné, že: *„je nutno za žalobní bod považovat každé vyjádření žalobce, z něhož byt' i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní*

rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum. Bude-li žaloba podaná v zákonné lhůtě pro podání žaloby obsahovat žalobní bod (body) alespoň ve shora vymezené míře konkrétnosti, vznikne vždy krajskému soudu procesní povinnost postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s., tj. vyzvat žalobce k odstranění vad žaloby tak, aby mohla být věcně projednána; v popsáném případě vada spočívá v nedostatečné specifikaci žalobního bodu. Odmítnout žalobu [...] lze jen tehdy, když ve lhůtě pro podání žaloby žalobce nepředestřel žádný takový žalobní bod, popřípadě jen natolik nekonkrétní, že žalobu nebylo možno projednat, a žalobce na výzvu soudu tuto vadu ve stanovené lhůtě neodstranil“.

[14] Ze soudního spisu je zjevné, že krajskému soudu byla dne 16. 10. 2018 doručena žaloba proti v záhlaví citovanému rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel v žalobě uvedl pouze několik stručných odstavců, v nichž konstatoval, že celé správní řízení bylo jednostranné a neobjektivní, žalovaný proto porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem České republiky. Žalovaný rozhodnutí neodůvodnil dostatečně a zákon vyložil chybně. Informace použité žalovaným byly neaktuální; žalovaný by přitom měl posoudit aktuální informace a měl by zjistit přesně a úplně skutkový stav věci.

[15] Nejvyšší správní soud dále ze soudního spisu zjistil, že krajský soud usnesením ze dne 9. 1. 2019, č. j. 53 Az 18/2018 – 46, zamítl návrh stěžovatele na ustanovení právního zástupce a vyzval ho, aby ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno napadené rozhodnutí žalovaného, odstranil vadu žaloby a vymezil žalobní body tak, aby z nich bylo patrné, z jakých konkrétních skutkových a právních důvodů považuje výrok napadeného rozhodnutí za nezákonný a v čem konkrétně spatřuje porušení namítaných zákonných ustanovení. K tomu odkázal nejen na zákonné ustanovení, ale také na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Usnesení bylo dne 14. 1. 2019 vloženo do domovní schránky stěžovatele. Stěžovatel na uvedenou výzvu žádným způsobem nereagoval.

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou; v žalobě je tak nutné uvést žalobní body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení stran porušení zákona, a jimiž ve vztahu k rozhodujícímu soudu vymezuje rozsah přezkumu zákonnosti žalobou napadeného správního rozhodnutí. Jak je patrné ze shora uvedeného, žaloba obsahovala natolik obecně formulované námitky, že takto uplatněné námitky neumožnily stanovit rámec přezkumné činnosti soudu. Krajský soud proto vyzval stěžovatele k doplnění a upřesnění žalobních bodů ve lhůtě pro podání žaloby (srov. k tomu rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 – 31); lhůta pro doplnění žalobních bodů

pokračování

tedy nebyla velmi krátká, jak tvrdil stěžovatel, neboť plynula přímo ze zákona. Krajský soud stěžovatele řádně a v dostatečném rozsahu v usnesení ze dne 9. 1. 2019 upozornil, že žaloba musí splňovat náležitosti podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; k tomu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Soud stěžovatele taktéž v bodu 8. řádně poučil o následcích nesplnění této výzvy. Stěžovatel však na výzvu ve stanovené lhůtě nijak nereagoval a žalobu tak nebylo možno věcně projednat. Krajský soud proto postupoval zcela správně, pokud ji pro absenci žalobních bodů odmítl, a neodchýlil se tak nijak od dosavadní rozhodovací praxe.

[17] Přisvědčit pak nelze ani námitce stěžovatele, podle které mu nebylo usnesení stanovující mu lhůtu pro doplnění kasační stížnosti řádně doručeno. Stěžovatel toto své tvrzení žádným způsobem nerozvedl a neopřel je ani o žádné důkazy. Ze soudního spisu je patrné, že stěžovatel uvedl již v hlavičce žaloby adresu X. Na tuto adresu bylo zasláno stěžovateli usnesení s výzvou k vyplnění potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Stěžovatel toto vyplněné potvrzení soudu zaslal obálkou, na níž je znovu uvedena výše citovaná adresa. Stěžovatel dále zaslal další přípis opět s hlavičkou s uvedením totožné adresy; adresu uvedl i na obálce, jejímž prostřednictvím přípis soudu zaslal. Krajský soud vyzval stěžovatele k doplnění dalších informací týkajících se jeho majetkových poměrů, které stěžovatel doplnil předložením dalších dokumentů. Usnesení s výzvou k odstranění vad žaloby bylo stěžovateli adresováno také na uvedenou adresu, kde mu bylo vloženo do domovní schránky. Jak je již shora uvedeno, stěžovatel na tuto výzvu nijak nereagoval. Nejvyššímu správnímu soudu pro výše uvedené nevznikly žádné pochyby o doručení citovaného usnesení a stěžovatel ani žádné konkrétní důvody neuvedl.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji podle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu